

Отъ Башино-село билъ Константинъ Д. Петковичъ, първиятъ български филологъ, който работи научно съ славянскитѣ ръкописи въ Света-гора въ 1852 г. и печата своя трудъ въ изданията на руската Академия на наукитѣ. Следъ свършване на университета въ Петроградъ, той подава докладна записка до министра на просвѣтата князь Шахматовъ-Ширински и до Азиатския департаментъ, за да имъ обърне вниманието върху бедственото положение на българския народъ. Въ навечерието на Кримската война, той заедно съ Натанаила-Богданъ Стояновичъ отъ Скопско, съ Цанкова, съ Раковски и др. кроятъ смѣли планове ту за българско въстание, ту за издаване на вѣстникъ „Българска матица“, ту за основание на българска печатница. Петковичъ съ тая цель спохожда Прага, Венеция, Загребъ, Пеща, Гърция, Цариградъ и пр. Презъ третата четвъртъ на XIX в. той и братъ му служатъ като руски консули въ Турция. Братя Петковичи заслужаватъ едно изследване. За тѣхъ малко се знае. Срв. Йор. Ивановъ, Българитѣ въ Македония, 2-о изд., стр. 261 сл.

#### XIV

#### Дебърско и Кичевско

1. — Монастиръ Бигоръ,<sup>1)</sup> Оуѣѣковенне главы св. Іωанна Прѣдтечи. Намира се северно отъ Дебъръ, въ тѣсната долина на р. Радика, притокъ на Дринъ, въ покраината Мала-ръка. Споредъ монастирския типикъ, преписанъ въ старо на ново въ 1833 г., монастирътъ билъ съграденъ въ 1020 год. отъ нѣкого си Ивана. Дали ктиторътъ не е оня сжщиятъ Йоанъ отъ Дебъръ, който въ 1020 г. билъ назначенъ отъ Василия Българоубиецъ за архиепископъ на България (Ιωάννου ἀρχιεπίσκοπου Βουλγαρίας)? За родното мѣсто на тоя Йоана и за неговото светителство на Охридския престолъ вж. свидетелството въ Дюканжовия списъкъ и грамотитѣ на Василия Българоубиецъ, които сж обнародвани по-нататъкъ, въ втората частъ на тая книга. За по-сетнешната сждба на монастира Бигоръ въ типика се разказва следното. При идването на турцитѣ монастирътъ билъ разоренъ. Пазѣла се само една

<sup>1)</sup> Нареченъ така поради бигорната скала, на която е построенъ.